



**KLA 106**  
**Arkaik Dönem**  
**Heykeltıraşlığı**  
**(Dedalik Dönem)**



**Dedalik Dönem Kronolojisi**  
**Erken Protodedalik 700-690**  
**Geç Protodedalik 690-680**  
**Dedalik 680-620**

**DEDALİK DÖNEM**  
**Erken Dedalik 680/670-655**  
**Orta Dedalik 655-645 (I.evre)**  
**Orta Dedalik 645-640 (II.evre)**  
**Orta Dedalik 640-630 (III.evre)**  
**Geç Dedalik 630-620**



- **Dedalik Dönemin Özellikleri**
  1. Kendinden önceki dönem olan Geometrik dönemin özellikleri kaybolmuştur.
  2. İnsana yaklaşım biçiminin değişmesi (Realizm yerine idealizm hakim olmaya başlar)
  3. Sosyal ve ekonomik etkenler rol oynar (8.ve 7.yy kolonizasyon hareketleri)
  4. Mısır ve Mezopotamya ile yakınlaşma (özellikle Mısır-Naukratis ile olan bağlar Mısır sanatını tanımaya aracı olur)
  5. Savaş düzenindeki değişime bağlı olarak geometrikteki düello (soylu savaşı) yerine hoplitler (phalanx) betimlenmeye başlar.
  6. Büyük boyutlu heykeller yapılmaya başlanır.
  7. Heykellerde dik duruş (frontalite) hakimdir.
  8. Saçlarda bazen enine bazen dikine biçimlenmiş peruk tipi saçlar görülür.
  9. Protodedalik başlarından itibaren keskin hatlar yerine vücutta geçişler yumuşak hatlarla sağlanır.
  10. Kol ve bacaklar derinlik kazanmaya başlar.
  11. Uzunlar geometriğin aksine organik bağla birbirlerine bağlıdır.
  12. Geometrik dönemdeki kalkık burun yerine karşıya bakan yüz yapısı görülür.
  13. Geometrikteki yukarı sıçrayacakmış gibi duran figürlerde bu dönemde yere sağlam basarlar.

## Dedalik Evre: 700/680- 610/600



Orientalizan dönemin en önemli stilistik özelliği etkileşimler ve ticaret sonucu doğudan alınan dedalik stildir. Bu stilin özelliklerini kısaca sıralayacak olursak; saçların boncuk boncuk iki yana oturtulması ve şapka gibi başa geçirilmesi, gözler badem şeklinde iri ve patlak olması, burun yapısının olağandan iri yapılması ve son olarak ta yüzde görülen üçgenlik dedalik stilin belirleyici özellikleridir. Bu stilde idealistik bir yapı vardır. Eserlerin hemen hepsi cepheden görülecek şekilde verilir (kübik yapı hakim). Suratlar geniş ve düz bir alına sahiptir. Bu eserlerde heykeltıraşlıktan çok resim sanatı hakim. Bu nedenle uzuv detaylarına pek rastlanmaz. Sanki resme bakıyormuş havası vardır.

### Dedalik Stil

Adını efsanevi heykeltıraş Daidalos'tan alır.

M.Ö. 680-670 Proto Dedalik

MÖ. 670-655 Erken Dedalik

M.Ö. 655-630 Orta Dedalik -Erken ve geç olarak iki safha da incelenir.

M.Ö. 630-620 Geç Dedalik



## **M.Ö. 680-655 Erken Dönem**

Yüz tamamen üçgendir. Alın çok dar ve neredeyse kaşla birleşir. Başın üst kısmı düzdür. Kulaklar pek betimlenmez, olanlarda da saçın üstüne yapıştırılmış gibi durur. Saçlarda Mısır yada Asur etkileri (peruk gibi) görülür, Yatay ve dikey dilimlenmeler var. Gözler çok iridir. Ağız düz bir çizgi şeklindedir. Burun normalden çok büyük ve aşağı doğru sarkık görünümündedir.

## **M.Ö. 655-630 Orta Dönem**

Detaylar işlenmeye başlar. İlk safhalarda yüz "V" görünümde, İkinci safhada "U" görünümüne geçilir. Uzuvar detaylıdır. Gözler iri, saçlarda Mısır etkisi devam eder. Çenede bir sivrilik sezilir, yüz uzuvları gelişir.

## **M.Ö. 630-620 Geç Dönem**

Çenede bir düzlük başlar fakat eserlerin kalitesinde düşme söz konusudur. Yüzün çok düz olduğu sezilir. Göz yükseltilir ve kil ile gözbebeği çıkıntısı verilir. Ağız düz, ince ve keskin çıkıntılarla profillendirilmiş bir dudağa sahiptir Çene profili daha geniş ve köşeli yapılıdır. Göz detayında boyaya başvurulur.

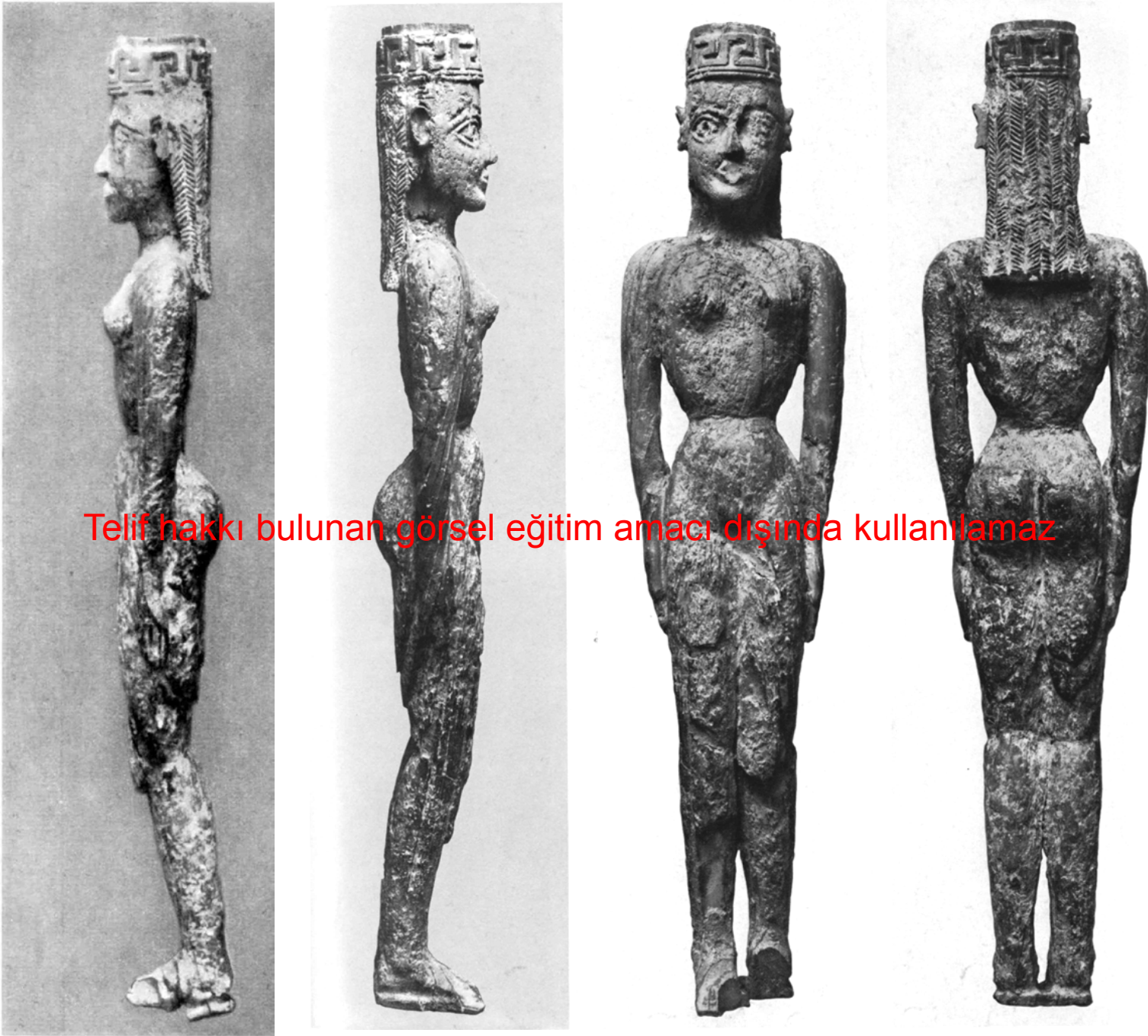
Fildişi tanrıça heykelciği  
Kerameikos'da bulunmuştur.  
Atina Ulusal Arkeoloji Müzesi  
Yük. 24 cm.  
MÖ 730-700  
Geometrik dönemin bitişini  
sembolize eden bir eserdir.

Görsel kaynağı:

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ivory\\_fem\\_ale\\_statuette\\_NAMA776\\_Athens\\_Greece.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ivory_fem_ale_statuette_NAMA776_Athens_Greece.jpg)



Telif hakkı bulunmaz görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz



Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz



Mantiklos Apollonu.  
Bronz Yük.20,3 cm.  
Boston Fine Arts Müz.  
MÖ 700 yılları

MANTIKLOS MAMNE OF KE FEK  
1/MAM ATT E I A Y I O AB 20  
1/AP P I P O T O X X O I T A S V A  
1/B I O P A D I T Z A T A S M

Mantiklos beni gümüş oklu  
tanriya sundu. Phoibos!  
Dönüste bana güzel bir iyilik  
yap

Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz





Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Korinth Miğferli Figür ( Delphi) ve Apollon Mantiklos

Görsel kaynağı: M.Flasar, Die Geschichte der Bildhauerkunst I, 2002, Abb. 80 a-c

Delphi



**Bronz Kuros Heykelciği**  
**Yük. 20 cm**  
**Delphi Müzesi**

Görsel kaynağı : Ancient-Greece.org



Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Delphi Bronz heykelciği ile Arkaik dönem Kuros geleneği başlar.

Görsel kaynağı: C.Vorster, Die Geschichte der antiken Bildhauerkunst I, 2002, 176 a,b



© Ancient-Greece.org

Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz



## Delphili Kuros ve Paris Aryballosu

Görsel kaynakları : <https://www.louvre.fr/en/oeuvre-notices/protocorinthian-ovoid-aryballos-neck-form-head>; Ancient-Greecer.org



Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Bronz Baş, Olympia, Yük. 8,7 cm. Karlsruhe Müzesi MÖ 7. yy 3. çeyreği  
Karlsruhe Baş. Yüzde derinlik, dudaklarda doğallık dikkat çekmektedir. Yüz geniş ve köşelidir.



Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Girit'den Koç Taşıyan,  
Kriophoros, Yük.18,1 cm.  
Berlin MÖ 7. yy sonu

Görsel kaynağı, G. Kaminski, Die Geschichte der antiken Bildhauerkunst I, 2002, Abb. 156, a-c



Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz



Görsel kaynağı, G. Kaminski, Die Geschichte der antiken Bildhauerkunst I, 2002, Abb. 156, a, d



Bronz Kadın  
Heykelciği (Helena ?)  
Menelaion Sparta'dan  
M.Ö.Erken 7.yy  
H:13 cm  
Sparta Museum

Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz





Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Bronz Kadın Heykelciği  
(Artemis?)Theb'den?  
M.Ö.7.yy sonu  
Yük: 21 cm.  
Baltimore Walters Art  
Gallery



Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Kireçtaşı Rölyef Parçası(Metop?)  
Mikenai Akropolünden  
Yük: 39 cm  
Atina Ulusal Müzesi  
M.Ö.630

Görsel kaynağı: G.Kamiski, Die Geschichte der antiken Bildhauerkunst I, 2002, Abb.163



Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Ahşap Heykelcik (Hera)  
Samos Heraion'undan  
Yük.28,7 cm.  
Samos Müzesi

Başta karakteristik başlığı *Pyleon*.  
Peplos giyimli  
M.Ö.650-630

Görsel kaynağı. G.Kaminski, Die Geschichte der  
antiken Bildhauerkunst I, 2002, Abb. 161a-c

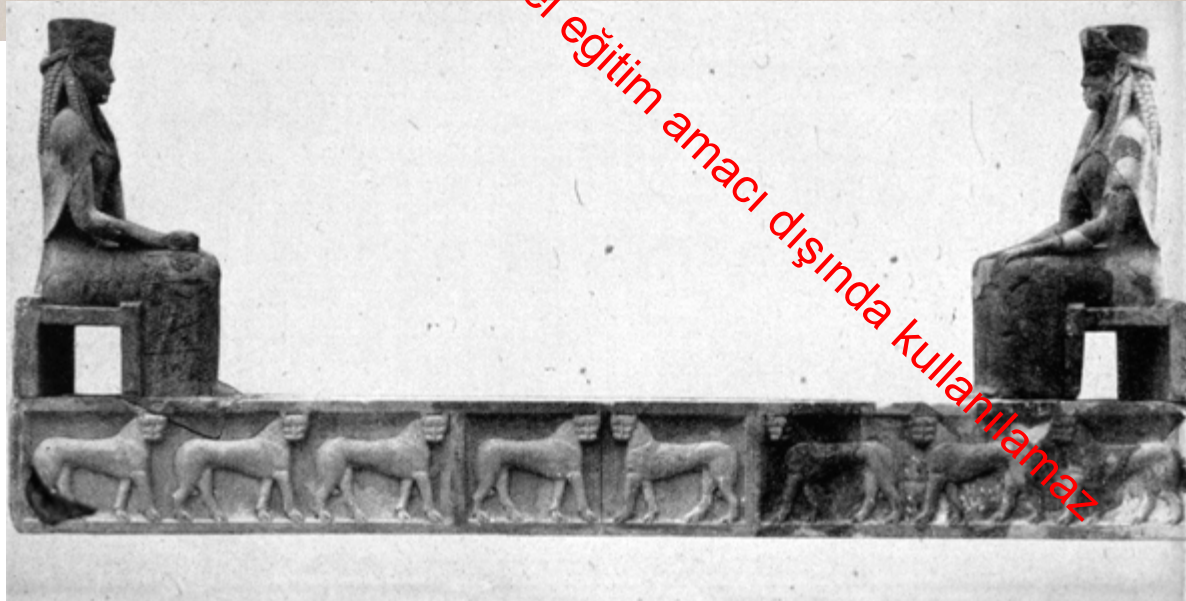


## Girit Prinias A Tapınağı Heykeltıraşlık Eserleri



133. MUSÉE DE CANDIE

FRISE DE CAVALIERS



Görsel kaynağı : <http://english.travelogues.gr/archive/fullsize/81b3910c14ccd4fc85626eb22735602c.jpg>;  
<https://classics.unc.edu/files/2014/05/PrinLint.jpg>

Girit Prinias A Tapınağı  
Lentosu  
Oturan tanrıça, tanrıça ve  
aslanlar kabartmaları  
Herakleion Arkeoloji Müzesi



Girit Prinias A Tapınağı  
Lento Kabartması, Tanrıça, Kireçtaşı  
Yük. 71, 4 cm.  
Heraklion Arkeoloji Müzesi

Görsel kaynağı : <https://tr.pinterest.com/pin/401031541800530475/>



Girit Prinias A Tapınağı  
Oturan Tanrıça, Kireçtaşı  
Yük. 72 cm.  
Heraklion Arkeoloji Müzesi  
MÖ 630-620

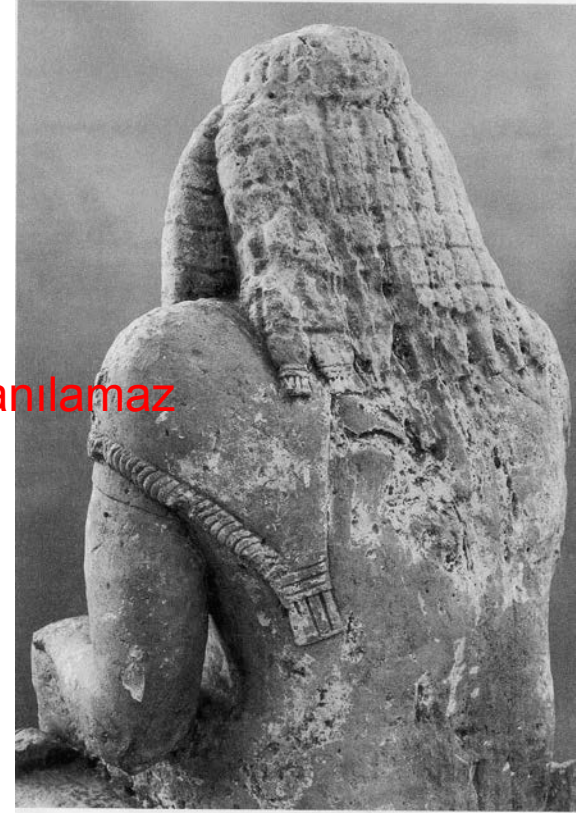
Görsel kaynağı: <https://tr.pinterest.com/pin/401031541800530474/>





Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı  
dışında kullanılamaz

Kadın heykeli parçası  
Eleuterna'dan, kireçtaşı  
Yük. 58 cm  
Heraklion Arkeoloji Müz.  
M.Ö.600



Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Oturan kadın Heykeli (Tanrıça) Hagioritika'dan , Kireçtaşı

Yük: 89 cm.

Atina Ulusal Müzesi

MÖ 630

Görsel kaynağı : G.Kaminski, Die Geschichte der antiken Bildhauerkunst I, 2002, Abb. 169 a-c